

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118262763
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118262763.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, právne zastúpeného Mgr. Miroslavom Hanecom, advokátom, so sídlom D. XXX, T., proti žalovanej: Z. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. N. XXXX/XX, Z., právne zastúpenej: Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabača 35, Žilina, IČO: 36 806 498, o zaplatenie 3.354,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 17Csp/1/2019-341 zo dňa 25. júna 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 17Csp/1/2019-363 zo dňa 12.08.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.354,20 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.242,60 eur od 23.11.2016 do zaplatenia a zo sumy 116,60 eur od 21.04.2017 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 80,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi ako úspešnej strane (§ 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/) priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 29.09.2016 bolo pri námatkovej kontrole u žalovanej ako odberateľa zemného plynu od žalobcu s odberným miestom E. XX/XXXX zistené poškodenie číselníka plynomera, na základe čoho došlo dňa 18.10.2016 k jeho výmene. Zo znaleckého posudku Ing. Petra Lešku č. 691/PL-216 vyplynulo, že bola poškodená plomba osadená v kryte číselníka, žalobca si voči žalovanej v zmysle vyúčtovacej faktúry vyúčtoval škodu za odber zemného plynu za obdobie od 02.12.2015 do 29.09.2016 vo výške 3.354,20 eur (3.242,60 eur + 116,60 eur). Súčasťou predmetnej faktúry bol aj výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. V danom spore sa žalobca domáhal voči žalovanej nároku na náhradu škody na vyššie uvedenom skutkovom základe a po právnej stránke, poukazujúc na ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 251/2012 Z. z.“), tvrdiac, že žalovanej odobratý plyn bol neoprávneným odberom. Ním uplatnená škoda bola vyčíslená v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z. Z hľadiska povahy žalobcom uplatneného nároku sa súd prvej inštancie v spore v prvom rade zaoberal tým, či boli preukázané všetky znaky zodpovednosti za škodu, t. j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou, pričom pri svojom rozhodovaní vychádzal aj z už vyslovených právnych názorov odvolacieho súdu vyslovených v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 11Co 239/2019 zo dňa 28. novembra 2019. Po

doplnení dokazovania okresný súd konštatoval, že v spore bola preukázaná existencia protiprávneho úkonu (neoprávneného odberu plynu), tiež vznik škody (t. j. že žalovaná v rozhodnom období odoberala plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii), ako aj príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným Zákom o energetike a vznikom škody. Na podporu správnosti svojej argumentácie poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z ktorých vyplýva, že ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, vzniká mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu vrátane ušlého zisku. Pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odoberateľa plynu, t. j. žalovanej (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 107/2008, 4Cdo 102/2010, 4Cdo 30/2009). V takomto prípade odoberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odoberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré či už na podnet odoberateľa alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 99/2012 zo dňa 12.03.2015, tiež uznesenie Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 70/2019-24 zo dňa 23. mája 2019; bližšie tiež bod 14. - 18. zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co 239/2019 zo dňa 28. novembra 2019 - poznámka odvolacieho súdu). Pokiaľ ide o výšku škody, súd prvej inštancie doplnil dokazovanie (oboznáním sa s predloženou dokumentáciou zachytávajúcou stav sporného meradla, výsluchom svedka A. N.) a konštatoval, že bolo jednoznačne preukázané, že na meradle plynu bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a to konkrétne plomba, ktorá bola mechanicky poškodená. Túto skutočnosť potvrdil vypočutý svedok A. N., ktorý okrem iného uviedol, že okrem plomby, čo sa konštatuje v znaleckom posudku, bola poškodená aj ľavá strana číselníka, ktorý sa dal odtrhnúť a potom sa kolieska na meradle netočia a plynomer nemeria. Z hľadiska koncepcie zodpovednosti odoberateľa plynu za neoprávnený odber plynu ako objektívnej bola nedôvodná argumentácia žalovanej o neunesení dôkazného bremena žalobcu o tom, že z jej strany nedošlo k porušeniu povinností zakladajúcich skutkovú podstatu neoprávneného odberu zemného plynu. Odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí uviedol, že pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobraného plynu, nie je namieste aplikovať § 82 ods. 3 Zákona o energetike, ktorý prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. V danom prípade odvolací súd vyjadril presvedčenie, že je možné skutočnú škodu zistiť. V rámci doplneného dokazovania okresný súd ale zistil, že žalobca rozporuje údaj na číselníku plynomera k septembru 2016 a považuje ho za nehodnoverný, pretože plynomerom sa dalo akýmkoľvek spôsobom manipulovať. Údaje na plynometri 410 m³, ktorý uvádzala ako skutočnú spotrebu žalovaná, nie je hodnoverný, nie je správny, a to preto, že číselník mohol hocikto pretočiť aj v rámci zúčtovacieho obdobia, ktoré je predmetom sporu na pôvodnú hodnotu a potom ho zasa mohol vrátiť. S číselníkom sa dalo úplne jednoducho manipulovať, keďže bola spodná časť plomby porušená (viď výpoveď svedka N.). K číselníku sa dalo dostať bez akéhokoľvek poškodenia krytu meradla. Zistenú skutočnosť, a síce, že z údajov na meracom zariadení plynomera nie je možné vychádzať, potvrdil aj svedok A. N. na pojednávaní dňa 25.06.2020, keď uviedol, že vykonával kontrolu plynomerov a na danom plynometri zistil, že toto meradlo je poškodené a číselník sa dá odklopiť od plynomera, a keď sa číselník odsunie, kolieska sa netočia a meradlo nemeria. Z takto doplneného dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že nie je možné skutkovo ustáliť množstvo odobraného plynu, teda skutočnú škodu nemožno vyčísliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Pre takýto prípad Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Obdo 32/2018 konštatoval, že neodporuje zákonu určiť výšku skutočnej spôsobenej škody spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu. Zo zhora uvádzaných dôvodov súd prvej inštancie vec uzatvoril tak, že nebolo možné určiť skutočné odobraté množstvo plynu a potom žalobca pri spôsobe výpočtu škody postupoval správne, keď na to použil vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z. Súčasne zložením povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcom uplatňovanú istinu jej okresný súd uložil aj povinnosť zaplatiť príslušenstvo, a to úroky z omeškania podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 1 ods. 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie taktiež priznal žalobcovi paušálnu náhradu s uplatnením pohľadávky vo výške 80,- eur, pretože si uplatňoval pohľadávku z 2 faktúr, pričom výška paušálnej náhrady je stanovená podľa § 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z. za uplatnenie jednej pohľadávky vo výške 40,- eur.

2. Proti uvedenému rozsudku žalovaná (ďalej aj „odvolateľka“) podala odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Súdu prvej inštancie vytykala nesprávne skutkové a právne závery. V prvom rade vytykala okresnému súdu, že sa neriadil už vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu a rozhodol v rozpore s jeho zrušujúcim rozhodnutím. Žalovaná zotrváva na svojom názore, že žalobca porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 73 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. v platnom znení, keď bol povinný zabezpečiť zapojenie a udržiavanie určeného meradla plynu a prijať nevyhnutné opatrenia potrebné na zabránenie neoprávnenej manipulácie s určeným zariadením. Pokiaľ žalobca tvrdí, že nie je možné riadne špecifikovať výšku skutočnej škody a do vydania v poradí prvého rozsudku nespochybňoval odber 410 m³, nesie minimálne spoluzodpovednosť za to, že porušil povinnosť prijať nevyhnutné opatrenia potrebné na zabránenie neoprávnenej manipulácie s určeným meradlom. Pre prípad, ak by odvolací súd zotrval na svojom právnom názore, že základ nároku žalobcu je daný, mal by rovnako zotrvať na právnom názore, že skutočná výška škody sa dá zistiť, a to v rozsahu 410 m³. Ak odvolací súd svoj pôvodne prezentovaný právny názor v otázke výšky škody zmení, je potrebné zobrať v úvahu spoluzodpovednosť žalobcu za vznik škody, a to s prihliadnutím na porušenie § 73 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. v platnom znení. V kontexte uvedeného odvolateľka uviedla, že žalobca meradlo neudržiaval v dobrom technickom stave, keď ho neumiestnil do ochrannej skrinky, ktorá by umožňovala meradlo chrániť. Žalovaná nemala možnosť nijak špeciálne meradlo chrániť a nemala ani inak povinnosť suplovať zákonné povinnosti žalobcu. Otázku miery zodpovednosti žalobcu za vznik škody označila žalovaná za rozhodnú pre posúdenie, inak by došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Tejto otázke sa okresný súd vôbec nevenoval, hoci na ňu žalovaná poukazovala už v prvom odvolaní. Zo zhora uvádzaných dôvodov žalovaná odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol, alternatívne rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovanej odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil v celom rozsahu, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. V bližších podrobnostiach uviedol, že žalovaná si nesprávne interpretuje zrušujúce rozhodnutie krajského súdu, keď tvrdí, že mal rozhodnúť podľa špecifikovanej skutočnej škody. Z dôvodov rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že po zrušení veci mal súd prvej inštancie vykonať ďalšie žalovanou navrhované dôkazy vo vzťahu k výške spôsobenej škody. Uvedené aj okresný súd vykonal, doplnil dokazovanie aj o dôkazy navrhované žalovanou a na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav a dospel k správnym právnym záverom aj s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu, keď uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi škodu, ktorá mu vznikla, určenú na základe vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z. V danom prípade škodu nie je možné určiť ani proporcionálnym spôsobom zodpovedajúcim odberu plynu žalovanou za predchádzajúce obdobie, pretože v takomto prípade by sa súd odklonil už od ustálenej rozhodovacej praxe (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 49/2019). Tvrdenia žalovanej o povinnosti žalobcu zabezpečiť zapojenie a udržiavanie určeného meradla plynu a prijať nevyhnutné opatrenia potrebné na zabránenie neoprávnenej manipulácie s určeným meradlom, žalobca označil za zavádzajúce. Sám zabezpečil dostatočne plynomer plombami, ktoré slúžia ako ochrana pred neoprávnenou manipuláciou. V zmysle Zákona o metrológii je plynomer zabezpečený plombou, ktorá chráni prístup k číselníku plynomera. Práve táto plomba - zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bola porušená. To konštatoval aj znalec v predloženej znaleckom posudku. Iné povinnosti žalobca zo zákona nemá. Žalobca z hľadiska prevencie vykonáva kontroly odberných miest, aby tak prípadný neoprávnený odber odhalil, takéto zabezpečenie je neúčinné. Na druhej strane sama žalovaná opomína svoju zákonnú povinnosť nepoškodiť meradlo. Podľa § 76 zákona č. 251/2012 Z. z. odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že na jej strane nedošlo k neoprávnenému odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Počas konania žalovaná súdu nepredložila také dôkazy, ktoré by ju zbavili objektívnej zodpovednosti a ktorými by spochybnila výšku škody, ktorú si uplatňuje žalobca. V závere podaného vyjadrenia žalobca ešte uviedol, že v prípade, ak ide o neoprávnený odber plynu z dôvodu podľa písm. d/, ako v súdenom prípade, t. j. odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (plomba), nie je možné určiť reálne odobraté množstvo plynu. Pre takýto prípad nemožno určiť množstvo odobraného plynu ani na základe predchádzajúcich spotrieb a je potrebné pre účely výšky škody použiť vyhlášku.

4.1. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP, a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd zdôrazňuje, že odvolanie posudzuje len v medziach odvolacích dôvodov, ako ich odvolateľ vymedzil v odvolaní, a ktoré označil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP.

4.2. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.3. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

5. K odvolacej námietke žalovanej uplatnenej podľa ust. § 365 ods.1 písm. f/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd konštatuje, že uvedené sa týka nedostatkov v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcich v tom, že skutkové zistenia, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie sú nesprávne. Musí ísť o také skutkové zistenie, na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke nesprávne, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, v dôsledku čoho je nesprávny a chybný súdom vyslovený právny názor a skutkové zistenie tak nezodpovedá vykonaným dôkazom, súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývajú, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi vykonané opomenul, napriek tomu, že vyšli najavo. Nesprávne skutkové zistenia sú tiež také, ktoré súd založí na chybnom hodnotení dôkazov, čím nastane logický rozpor v ich hodnotení z hľadiska zákonnosti, pravdivosti, prípadne i dôležitosti.

6. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený, pretože okresnému súdu nie je možné vytknúť, že by pri rozhodovaní v danej veci vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov sporových strán nevyplývajú, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 193 CSP.

7. Ani odvolacia námietka spočívajúca v nesprávnom právnom posúdení v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h/ CSP nebola uplatnená dôvodne. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. V prejednávanej veci odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa nezistil omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, súd prvého stupňa vo vzťahu k priznanému nároku žalobcovi, vyvodil správne právne závery a aplikoval správne právne predpisy, a teda namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

8. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovanej, kde poukazuje na právnu záväznosť zrušovacieho rozhodnutia, v zmysle ktorej je súd nižšej inštancie povinný sa podriaďiť právnemu názoru súdu vyššej inštancie odvolací súd uvádza, že táto námietka žalovanej je neopodstatnená, pretože odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 28.11.2019, ktorým zrušil prvé rozhodnutie, rozsudok okresného súdu, sp. zn. 17Csp/1/2019-174 zo dňa 6.6.2019 v spojení s opravným uznesením, sp. zn. 17Csp/1/2019-186 zo dňa 17.07.2019 nezistil, že by súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s daným uznesením. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že v danom prípade bola preukázaná existencia protiprávneho úkonu (neoprávneného odberu plynu), vzniku škody (skutočnosť, že žalovaná v rozhodnom období odberala plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii), ako aj príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným Zákom o energetike a vznikom škody. Pokiaľ išlo o výšku škody, v tejto časti napadnutého rozhodnutia sa už odvolací súd so závermi prezentovanými súdom prvej inštancie

nestotožnil. Odvolací súd s ohľadom na uvedené konštatuje, že v danom konaní tak nezostalo sporným, či je naplnený predpoklad vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu porušením zabezpečenia na meradle, ale sporným zostal spôsob výpočtu takejto škody pre prípad, kedy by bolo zrejme možné získať určité hodnoty týkajúce sa množstva odobratého plynu priamo z takéhoto meradla. Okresný súd teda v potrebnom rozsahu zopakoval dokazovanie, doplnil dokazovanie aj o výsluch svedkov (rozhodujúca bola najmä výpoveď svedka N.) a na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav a dospel k správnym právnym záverom aj s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu, keď uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi škodu, ktorá jej vznikla, určenú na základe vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z.

9. Odvolací súd má z obsahu spisu za preukázané, že žalovaná odoberala plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, čo vyplynulo zo znaleckého posudku č. 691/PL-2016 znalca Ing. Petra Leška, v ktorom znalec skonštatoval, že na meradle plynu bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a to konkrétne plomba, ktorá bola mechanicky poškodená. Túto skutočnosť potvrdil aj svedok A. N., ktorý bol vypočutý až po vrátení veci krajským súdom na ďalšie konanie. Žalobca na pojednávaní zo dňa 04.06.2020 rozporoval, údaj na číselníku plynomera k septembru 2016, nakoľko tento považuje za nehodnoverný, pretože plynomerom bolo možné akýmkoľvek spôsobom manipulovať. Taktiež svedok A. N. uviedol, že z údajov na meracom zariadení plynomera nie je možné vychádzať, nakoľko pri jeho kontrole zistil, že meradlo je poškodené a číselník sa dá odklopiť od plynomera a keď sa číselník odsunie kolieska sa netočia a meradlo nemeria. Správne okresný súd preto konštatoval, že s plynomerom sa dalo akýmkoľvek spôsobom manipulovať.

10. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov, obsahuje definíciu neoprávneného odberu plynu. V zmysle daného ustanovenia je neoprávneným odberom plynu odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Pri tomto type neoprávneného odberu plynu je potrebné preukázať, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii s meradlom, čo má odvolací súd za preukázané. Zákon o energetike taktiež upravuje skutočnosť, že odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Ak nemožno vyčíslit skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, vydaným podľa ust. § 95 ods. 1 písm. l) predmetného zákona. Všeobecne záväzným predpisom v zmysle uvedeného je Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 499/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Odvolací súd poukazuje na to, že pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu je potrebné, aby prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, poznal presné množstvo takto odobratého zemného plynu. Presné množstvo odobratého plynu je možné určiť len určeným meradlom s platným overením (§ 19 zákona č. 142/2000 Z. z. o meteorológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov), na ktorom nie je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ak bolo na určenom meradle plynu zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii porušené, nie je možné použiť pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu namerané hodnoty odobratého plynu, a to bez ohľadu na to, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu.

11.1. Odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/76/2019 zo dňa 14.05.2020 z ktorého je zjavné, že z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu. Odberateľ plynu zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré, či už na podnet odberateľa plynu, alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili (viď. 1Cdo/107/2008 a rovnako aj 4Cdo/102/2010 a 3Cdo/99/2012). Z uvedeného dôvodu neprichádza v úvahu odvolacia námietka žalovanej o spoluzodpovednosti žalobcu za vzniknutú škodu.

11.2. Ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky (v danom prípade, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu; o potrebe vyčíslenia škody všeobecne záväzným právnym predpisom v prípade ak nie je možné objektívne a spoľahlivo vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu) a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“), je potrebné, aby sudy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali. Požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, je neodmysliteľnou súčasťou princípu právnej istoty (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Právna istota je definovaná ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo/24/2017 z 29. novembra 2017). Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci zo 6. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017, konštatoval, že ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj jednotlivito v dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. V uznesení Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017, sp. zn. 6 Cdo 129/2017, súd dodal, že s prihliadnutím na čl. 3 Základných princípov CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú.

12. Záverom odvolací súd konštatuje, že pokiaľ došlo k porušeniu zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii takým spôsobom ako v preskúmvanej veci, nemá prevádzkovateľ distribučnej siete objektívnu možnosť zistiť množstvo skutočne odobratého plynu. Za účelom zistenia skutočne vzniknutej škody nie je možné vychádzať z údajov o množstve odobratého plynu za obdobie, ktoré predchádzalo neoprávnenému odberu plynu prípadne za obdobie, ktoré nasledovalo po neoprávnenom odbere plynu, keďže tieto údaje nepredstavujú údaj o množstve skutočne odobratého plynu počas obdobia neoprávneného odberu plynu. Pokiaľ teda nie je možné objektívne a spoľahlivo vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu je nutné vyčíslieť výpočet škody všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým je vyhl. č. 499/2012 Z. z.. Preto považuje odvolací súd vyčíslenie náhrady škody v súdnej veci v súlade Vyhláškou za správne a súladné aj s ustálenou súdnou praxou (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Obdo 32/2018 z 29.11.2018; R 45/2019).

13. S poukazom na vyššie uvedené, stotožňujúc sa so záverom súdu prvej inštancie podľa ktorého nebolo možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

14. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách konania od rozhodnutia vo veci závislý, ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalovanej, ktorá vo veci úspech nemala. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)